

Ankenævnet for Forsikring

Den 25. september 2024 blev i sag nr. 101308:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

Alm. Brand Forsikring A/S
Midtermolen 7
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har husforsikring. I klage af 6/3 2024 har klageren bl.a. anført:

"1. Beskrivelse af skaden:

En blanding af spildevand og havvand stiger op i kælderen fra afløbsinstallationer natten mellem den 20. og 21. oktober. Grundvand trænger ind gennem kældervægge og op fra gulv den 21. til den 23. oktober 2023. Der er tale om en kombiskade. Dvs. to forskellige hændelser, 1. spildevand og havvand, 2. grundvand, der hver for sig medfører vandskader i kælderen. Dette er bekræftet af Alm Brands sagsbehandler i mail den 25.10.2023.

Skaderne i kælderen omfatter slamsugning, udtørring ved Polygon, rengøring, ødelagte vægbeklædninger, døre, inventar, hårde hvidevarer, el, malerarbejde. Opgjort til i alt 149.062 kr. Alm Brand har modtaget en detaljeret skadeopgørelse af 29/11-2023.

2. Generelle oplysninger:

Stormflodsrådet erklærer stormflod i [området] i oktober 2023, flere lokaliteter rammes af oversvømmelse, men der blev ikke registreret oversvømmelse på [klagerens vej] eller i sommerhusområdet Der har kun været decideret oversvømmelse i et lille begrænset område af P-pladsen, herfra løb noget af havvandet bagom husene og ind i nogle af de lavtliggende baghaverne, (se foto nr. 1, 2 og 3.)

Der har ikke været oversvømmelse ved nogen af husene på [klagerens vej] og der har ikke været oversvømmelse over de offentlige kloakdækslerne i vejen, der har kun været bølgeslag hen over dele af vejen mod nord og syd om natten fra ca. kl. 21.30 til kl. 01.30. Ovenstående kan bekræftes af beboerne i området.

Alm Brands egen stormflodstaksator, som kom den 30/10-23, afviste også helt, at der havde været oversvømmelse og havvand i nærheden af bygningen (beboelsen), eller der var løbet havvand forbi

bygningen. Han afviste også, efter at være blevet kontaktet af Polygon som opstillede affugtere og kunne konstatere en del grundvand i kælderen, at årsagen til indtrængende grundvand havde nogen relation til oversvømmelse og havvand. Den nærmeste afstand havvandet kom bygningen (beboelsen) var ca. 15 m, både foran mod vejen og bag ved mod baghaven.

Taksatoren, Alm Brand sendte ud 3½ måned efter skadeanmeldelsen, fik også forevist, hvor havvandet var nået til. Der er stadig spor i arealet efter højvandet den 21/10-23. Skaden blev derfor korrekt afvist af stormflodsordningen. Skaden anmeldes herefter til Alm Brand over Husforsikringen Hu1703, Dækningsskema L, den 5/11-2023.

På trods af ovenstående kendsgerninger, er det helt uforståeligt, at Alm Brand fortsat begrunder afvisning af erstatning for begge kombiskader med undtagelsen i Dækningsskema L, hvor der står, at 'Skade som følge af oversvømmelse fra hav, fjord, sø eller vandløb' ikke er dækket. Se Alm Brands afvisningsmailen af 7/2-2024. Da husene og vejen ikke har været ramt af oversvømmelse, er undtagelsen i dækningsskema L ikke gyldig i den aktuelle sag.

Helt 'pro forma' sender Alm Brand en taksator ud, 3½ måned efter skadeanmeldelsen. Han siger ingenting og forklarer kun, at erstatningsspørgsmålet ikke er hans afgørelse, tager nogle billeder og kører hjem igen. Han fik dog forevist, hvor havet var nået til foran huset, (foto nr. 2) for at dokumentere, at der ikke havde været oversvømmelse på [klagerens vej].

Det, vi især finder meget kritisabelt ved Alm Brands håndtering af sagen er, at Alm Brand, i sit forsøg på at begrunde afvisningen af begge skader, fordrejer de faktiske forhold, omgår sandheden ved at vise forkert foto og endda udelade ord i forsikringsbetingelsernes forbeholdstekst, dækningsskema L, for bedre at legalisere begrundelsen for afvisning af skaderne.

I de to tidligere klagebreve, dateret 29/12-23 og 12/1-24, til Alm Brand har vi også afvist, at der har været oversvømmelse ved husene på [klagerens vej]. Vi henviser også i disse to klagebreve til Stormflodstaksatorens afvisning af oversvømmelse.

3. Spildevandssystemet på ...

Formålet med denne beskrivelse er at dokumentere, at spildevandspumperne i pumpestationen ved ... (se foto 3) uden problemer bortpumpede al spildevand iblandet havvand ud af kloaksystemet så længe de kørte. Det var først, ca. en time efter de blev stoppet, at spildevand og havvand begyndte at stige op af kælderen aflowsinstallationer.

Spildevandssystemet på ... er et separatsystem, hvilket vil sige, at alt spildevand ledes gennem et lukket afløbssystem til rensningsanlægget i Alt regnvand og overfladevand bortledes i separate afløbsledninger.

Systemet er specielt ved, at alt spildevand skal pumpes væk. Stopper pumperne, vil der begynde en ophobning af spildevand i ledningsnettet. På ... er etableret pumpestationer, hvorfra spildevandet pumpes via trykledninger til ... og videre til rensningsanlægget i

På P-pladsen, for enden af [klagerens vej], er placeret en pumpestation. (Se foto 3.) Spildevand fra ... huse, herunder [forsikringsstedet] og ... ledes, via hovedledningen i vejen, til den 4,5 m dybe pumpestation. Herfra pumpes spildevand op gennem trykledninger ved hjælp af 2 stk. flygt pumper med en samlet kapacitet på 60 l/sek. = 3,6 m³/minut = 216 m³/time. (Oplyst af Forsyningen, ... kommune). Fra husene løber spildevand via stikledninger ud til den offentlige hovedledning, som er placeret midt på vejen. Der er 4 stk. nedgangsbrønde på hovedledningen med tætsluttende jerndæksler. I hvert jerndæksel er der 2 huller på 2x4cm så de kan tages af med kroge. Overfladevand, regnvand eller havvand, kan kun i begrænset omfang sive/løbe ned i det lukkede afløbssystem gennem hullerne i de 4 jerndæksler når der løber vand hen over dækslerne. Rumfang af den offentlige hovedledning i vejen samt de 5 vejbrønde (4 stk. + pumpestation) udgør i alt 6,5 m³. Da kloakpumperne stoppes af Forsyningen, ... Kommune kl. 22.45 begynder der, ca. en time senere, at trænge spildevand blandet med havvand op i kælderen. Der sker således en ophobning på ca. 5 m³ spildevand og havvand i timen i kloaksystemet. Som det fremgår, er der en meget stor overkapacitet på kloakpumperne med 216 m³/timen. Så længe pumperne var i drift, kom der ikke antydning af opstigende vand i kælderen. Opstigningen kom også først ca. en time efter pumperne var blevet stoppet. I tidsrummet kl. 22.45 til 24 skønnes mængden af spildevand og havvand at være ca. lige store, de efterfølgende 1,5 time skønnes mængden af havvand at være størst. Efter kl. 01.30 kommer der ikke mere havvand i kloaksystemet, men nu kun spildevand frem til kl. 12.00 næste dag. Den største mængde fra kl. 06.00 til kl. 12.00. Det vurderes at grundvandet begynder at trænge ind i løbet af natten og er medvirken til at hæve vandstanden i kælderen til ca. 65 cm lørdag den 21/10 kl. 12.00.

4. Tidsforløbet

Kl. ca. 21.30 begynder bølgerne så småt at slå ind over vejen, hvorved der siver/løber begrænset mængde havvand ned og blander sig med spildevandet i kloaksystemet. Der har ikke på noget tidspunkt stået blankt havvand ind over vejen og brønddækslerne. P-pladsen ligger lavest. Her stod vandet ca. 10 cm over terræn i ca. 3 timer. Pumpestationens dæksel er tætsluttende og hævet 20 cm over terræn. Underkanten af betondæksel på rensebrønden ved siden af pumpestationen er hævet 26 cm over terræn. Der er ikke kommet havvand ind ved nogle af disse brønde. (foto 3)

Kl. 22.45 afbryder ... Forsyning strømmen til hele ... og andre lokaliteter i kommunen, hvor el-skabe står i risikozone for eventuelle oversvømmelser. Afbrydelsen foretages forebyggende for at undgå kortslutning og brand i el-skabene samt for at udgå, at der pumpes større mængder spildevand tilsat havvand til rensningsanlægget i ..., hvis der skulle ske oversvømmelser i løbet af natten mellem den 20/10 og 21/10 2023.

Strømmen genetableres først lørdag den 21/10-23 kl. 12.00.

Kl. ca. 00.30 kulminerer højvandet ved ...

Kl. ca. 01.30 har havet trukket sig så meget tilbage, at bølgerne ikke længere slår ind over vejen mod nord og syd. Der har på intet tidspunkt været oversvømmelse ved husene.

5. 3 spørgsmål som Ankenævnet anmodes om at tage stilling til.

Der er knyttet kommentarer (kursivskrift) til hvert spørgsmål, der relaterer sig til afsnit i Alm Brands

afvisningsmail af 7/2-2024

Vedrørende skade som følge af opstigende væsker fra afløbsinstallationerne.

Kan Alm Brand, helt eller delvis, afvise erstatning, når hovedårsagen til skaden ikke er oversvømmelse, men afbrydelse af elforsyningen kl. 22.45 den 20/10-23, hvorved kloakpumper stoppes og derfor ikke kan bortlede det ophobede spildevand og havvand, hvilket medfører opstigende væsker i kælderen?

Afbrydelse af elforsyningen foretages bevidst af Forsyningen, ... Kommune.

Kommentarer til afvisningsmailen.

I afsnittet nederst side 1: 'Når havvand, som følge af...' står der i sidste linje 'Årsagen til at strømmen

afbrydes i området, er tillige som følge af oversvømmelse fra hav'. Dvs. ordet skade er nu fjernet fra den originale undtagelsestekst i dækningsskema L., hvor der står 'skade som følge af oversvømmelse fra hav....' På den måde ændrer Alm Brand betydningen af teksten, idet Alm Brand naturligvis ikke kan kalde det for en skade, at Forsyningen i ... Kommune afbryder elforsyningen for at udgå skader på egne installationer, hvis der eventuelt på en senere tidspunkt skulle opstå oversvømmelse i områderne. Alm Brand kan naturligvis ikke ændre på forsikringsbetingelsernes tekst, for på den måde, at legalisere deres afvisning af skaden.

Spørgsmål nr. 2

Vedrørende skade som følge af opstigende spildevand og havvand fra afløbsinstallationerne.

(Kompiskade 1)

Kan Alm Brand, helt eller delvis, afvise erstatning, når årsagen til skaden ikke er oversvømmelse, men opstigning af spildevand og havvand fra afløbsinstallationerne, med et vejledende beregnet mængdeforhold på 1:1.1? Opstigningen sker som følge af afbrydelse af elforsyningen fra kl. 22.45 den 20/10-23 til kl. 12.00 næste dag.

Bølger som slår ind over vejen, hvorved der siver/løber mindre mængder havvand ned igennem brønddæksler og ind i kloaksystemet, betragter vi ikke som oversvømmelse.

Definition på oversvømmelse er ifølge Wikipedia 'Oversvømmelse kan opstå, når store mængder af vand samler sig på et sted, hvilket eksempelvis kan ske som følge af kraftig regn, eller storme der blæser vand i en bestemt retning' som f.eks. ved stormflod.

Selvom bølgerne hen over dele af vejen ville kunne betragtes som oversvømmelse, udgør havvand i kloaksystemet kun en del af skaden. Spildevand i kloaksystem og kælder udgør lige så stor en del af skaden.

Undtagelsen i dækningsskema L 'skade som følge af oversvømmelse fra hav, fjord, sø eller vandløb' definere ikke, om det skal være en direkte eller indirekte skade. Dækningen i den udvidede vand-skadedækning, dækningsskema L, definerer ikke hvilke væsketyper der kan dækkes og hvilke væsketyper der ikke kan dække af forsikringen eller, hvor stort eller lille et omfang skal være før dækningen bortfalder. Da der her er tale om indtrængning af to væsketyper, spildevand og havvand, vil Alm Brand skulle yde delvis dækning, hvis bølger kunne betragtes som oversvømmelse. Alm Brand kan ikke bruge 'som følge af oversvømmelse' som begrundelse for hel afvisning af skaden, da opstigende spildevand i kælderen fortsætter 10½ time efter havvand er stoppet med at trænge ind i kloaksystemet. Spildevand udgør en lige så stor eller større andel af skaden.

Kommentarer til afvisningsmailen

Afsnittet 'Oplysninger i sagen' er helt fejlagtigt. Der nævnes kun opstigning af spildevand og havvand i kælderen. De undlader helt her at nævne indtrængende grundvand.

Afsnittet 'I har endvidere oplyst.....' er også helt fejlagtigt. Forløbet er som ovenfor beskrevet. Vi har ikke oplyst noget om 'diger som barrikade', som tidligere beskrevet har der ikke været oversvømmelse i nærheden af huset.

Endvidere vedhæfter Alm Brand et (foto nr. 5), der viser klart vand i kælderen, som bevis for, at alt vandet i kælderen var havvand, både fra afløbsinstallationer og indtrængning gennem kældervægge. De mener stort set ikke der har været spildevand i kælderen. Det er at omgå sandheden. Billedet (foto nr. 5) er taget efter slamsuger har suget stærkt forurenset spildevand og havvand ud lørdag den 21/10 (foto4). Foto nr. 5 viser netop, at der er trængt en del grundvand ind.

Taksators forklaring om at det meste havvand er løbet ned ved betondækslet ved rensebrønde på P-pladsen er ikke korrekt. Havvand har ikke været i nærheden af dette dæksel (foto 3). Beboer der var på P-pladsen kl. 24.00 kan bekræfte ovenstående.

Spørgsmål nr. 3

Vedrørende skade som følge af opstigende grundvand. (Kombiskade 2)

Kan Alm Brand, helt eller delvis, afvise erstatning, når årsagen til skaden ikke er oversvømmelse, men indtrængende grundvand som følge af forhøjet vandstand i havet den 20/10 til den 22/10-2023?

Grundvand siver langsomt ud i åer, søer og havet. Når havet stiger, stiger grundvandet også. På et tidspunkt når vandspejlet op over kældergulvsniveau. Da grundvandet ikke kan sive ud i havet som følge af højvande og heller ikke kan fordele sig i den i forvejen regnmættede/vandlidende jord, finder det andre veje. I dette tilfælde gennem kældervæggen på huset. Taksator blev oplyst om, at der ikke er drænplader eller omfangsdræn omkring kælderen. (Installeres ofte for at bortlede grundvand til en pumpestation.)

Det pågældende sted ved [forsikringsstedet] står grundvandsspejlet under normale forhold ca. 20 cm under kældergulvsniveau året rundt. Når der er stor højvandsstigning begynder grundvandet at stige i takt med det stigende hav. På et tidspunkt i løbet af natten/morgenen den 21/10 når grundvandet over kældergulvsniveau og begynder derfor at trænge ind gennem kældervægge. Indtrængningen fortsætter søndag den 22/10, hvor der stadig var højvande. Foto 5 viser det klare grundvand som er trængt ind i kælderen.

Indtrængende grundvand har intet med oversvømmelse at gøre. Som tidligere nævnt har havvand ikke været i nærheden af huset.

Det er netop det problem geologer påpeger. Stigende vandstand fra havet, fjorde, åer m.v. er årsag til stigende grundvand, som ikke kan fordele sig i en i forvejen vandmættet/vandlidende jord og heller ikke kan sive ud i havet, fjorde, åer m.v. som normalt. Grundvandet trænger derfor ind, hvor det kan finde vej, f.eks. gennem kældervægge. En del steder helt op til terrænoverfladen. Grundvandsstigninger anses for at være et stort problem i fremtiden.

Kommentarer til afvisningsmail.

I afsnittet 'I forhold til grundvandet.....' side 2, er Alm Brands forklaring på afvisning af skaden helt usammenhængende, selvmodsigende og uforståelig konklusion.

Igen er ordet skade fjernet fra det originale forbehold og erstattet med 'begivenhed som følge af...' De skriver altså, at 'Det opstigende grundvand, er også som følge af oversvømmelse fra hav', men samtidig skrive Alm Brand, at det udelukkende er havvand der er trængt ind og ikke grundvand!! Det er for os en gåde, hvor det havvand skulle komme fra op til 2 døgn efter havet helt har trukket sig tilbage. Havvand løber jo ikke op ad bakke! Og i øvrigt som nævnt flere gange, har der ikke været oversvømmelse ved husene.

Alm Brand skriver også, at 'havvandet som ikke kan få afløb i den i forvejen mættede jord'. Så kan havvand jo heller ikke trænge ned i den mættede jord og ind i kælderen!! Havvand har på intet tidspunkt været i nærheden af huset.

Erstatningskrav

Efter vores klare opfattelse kan Alm Brand ikke frasige sig sit erstatningsansvar i nærværende sag. Vi kræver 149.062 kr. i erstatning i henhold til foreløbig skadeopgørelse. ... er håndværker og vil/kan eventuelt godt selv udføre reparationerne i kælderen. Der kan eventuelt aftales en kon-
tanterstatning til fuld og endelig afgørelse.

Bemærkninger til forløbet

Forløbet har været meget langtrukket og det er bemærkelsesværdigt, at Alm Brand, på trods af skadens omfang, først sender en taksator ud den 5/2-24, 3½ måned efter skadesanmeldelsen. Herefter kommer Alm Brand så til det resultat, at der har været oversvømmelse og det er årsagen til begge kombiskaderne, selvom Alm Brands stormflodstaksator, der var på stedet blot en uge efter skaden, den 30/10-23, kunne konstatere det stik modsatte, at der ikke havde været havvand og oversvømmelse ved huset og indtrængende vand gennem kældervægge ikke skyldes havvand eller oversvømmelse.

Beboerne kan bekræfte, at vandstanden i havet var meget højt den 21/10-23, men at der ikke har være oversvømmelse udover det, der er nævnt i punkt 2. (foto nr. 1, 2 og 3)

Det skal nævnes, at Alm Brand ikke har afvist ovenstående beskrivelse af spildevandssystemet, tidsforløbet og at elforsyningen bevidst blev afbrudt kl. 22.45 den 20/10- 2023 af Forsyningen, ... Kommune."

Selskabet har den 26/4 2024 til nævnet bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"Sagens forløb

Klager anmeldte den 23/10-2023, at der var konstateret vand i kælderen i forbindelse med Stormfloden den 20-21/10-2023.

Selskabet taler med kunden den 25/10-2023, her oplyser klager, at havvandet var kommet bagom og lagt sig bag huset. Vandet stod op af gulvafløb og toiletter og håndvask i kælderen. Det blev oplyst i telefonen af klager, at det var en kombination af kloakvand og havvand, der var kommet op i kælderen.

Klager oplyste endvidere i telefonsamtalen med Selskabet, at vandet ikke kun var kommet fra kloakkerne. Der lå en del vand i haven bagved huset, hvor de har forsøgt at pumpe det væk fra grunden. På grund af presset fra de store vandmængder fra havet, havde det presset sig ind i kælderen. Selskabet lægger til grund, at vandet er kommet ind under terræn, da havvandet ikke er kommet op til huset.

Selskabet henviser klager til Naturskaderådet, og yderligere til skadeservice for kundens egen regning.

I klagen til Selskabet, bilag 2 af den 12/1-2024, får vi endvidere oplyst, at en blanding af spildevand og havvand var steget op i kælderen fra afløbsinstallationer natten mellem den 20 og 21. ok-

tober, da kloakpumperne blev afbrudt af forsyningen. Ydermere trængte der vand ind gennem kældervægge og op fra gulv i samme periode, samt de efterfølgende dage.

Som klagers rådgiver redegør for i klagen til Nævnet, er skaden flere gange afvist af Selskabet telefonisk og skriftligt, se eventuelt klagers bilag 'afvisningsmail fra Alm. Brand' samt 'afvisningsmail fra Alm. Brand side 2'.

I forbindelse med klagen til Selskabet, valgte Selskabet, at sende en taksator ud på sagen, for at besigtige forholdene. Dette var på opfordring fra klagers rådgiver i klagen indgivet til Selskabet den 12/1-2024, bilag 2.

Der blev erklæret stormflod i området den 20-21/10 2023. Definitionen af stormflod: *'Stormflod er oversvømmelse som følge af ekstrem høj vandstand i havet'*. Klagers rådgiver oplyser, i klagen til Nævnet, at skaden ikke er omfattet af Naturskadeordningen. Selskabet vil ikke redegøre for Naturskadeordningens afvisning, eller grundlaget herfor i behandling af sagen ved Nævnet.

Selskabet har yderligere korrespondance i sagen. Hvis Ankenævnet ønsker dette, sender vi det naturligvis gerne.

Sagens begrundelse

Selskabet har noteret sig rådgivers bemærkninger til sagens forløb og afvisning, men er ikke enig i udlægningen af sagen. Selskabet har behandlet skaden ud fra klagers gældende betingelser, bilag 1. Selskabet er dog enig med klagers rådgiver i, at Stormfloden ikke har oversvømmet huset direkte. Men at vandet har lagt sig bagved huset, og har oversvømmet haven.

Selskabet ønsker at gøre klager opmærksom på, at præmissen for dækning på klagers husforsikringen ikke afhænger af, om skaden er afvist af Naturskadeordningen. En skadesbegivenhed vil altid blive behandlet ud fra de gældende betingelser og undtagelsesbestemmelser.

Klager har på sin forsikring tegnet udvidet vandskadeforsikring, Dækningsskema L. Forsikringen dækker 'Skade som følge af opstigende væsker fra afløbsinstallationer' og 'Skade som følge af opstigende grundvand'. Selskabet har afvist skaden overfor klager med henvisning til, at forsikringen ikke dækker 'Skade som følge af oversvømmelse fra hav, fjord, sø eller vandløb.'

Selskabets interne taksator, som har besigtiget skaden, er autoriseret vvs-installatør og autoriseret kloakmester, og har i en årrække arbejdet inden for området, før han kom til selskabet. Vores taksator har derfor indgående kendskab til kloaksystemer.

Klagers rådgiver redegør flere gange i klagen for, at det er en blanding af spildevand og havvand, som stiger op af afløb. Ser man på klagers billede 4, i klagen til Nævnet, ses der minimale mængder af spildevand i kælderen.

Pumperne slukkes af Forsyningen i forbindelse med Stormfloden, for at beskytte pumper og renseanlæg mod saltvandet. Efter de slukkes, indtræder skaden hos klager.

Vores taksator bemærker, at pumperne stoppes af Forsyningen kl. 22.45. Mængden af spildevand, må antages ikke at være stor, på dette tidspunkt af døgnen i forhold til dagligdagens gøremål. Ud fra taksators observationer er det usandsynligt, at spildevandsledningen under normale omstæn-

digheder, ville fyldes op alene af spildevand en time efter pumperne slukkes. Vi mener derfor, at spildevandledningen også er fyldt op af havvand, hvilket spildevandsledninger ikke er dimensioneret til.

Klagers rådgiver redegør i klagen på side 6, punkt 3 for, at der trængt grundvand ind i kælderen, som følge af forhøjet vandstand i havet.

Som følge af Stormfloden, står der havvand på grunden, som ikke kan få afløb i den mættede jord. Dette stemmer overens med klagers oplysninger i telefonen den 25/10-23 til Selskabet, hvor klager oplyser, at der havde været store mængder havvand i haven, som de havde forsøgt at pumpe væk, men som på grund af presset er sivet ind i kælderen.

Hertil ønsker Selskabet at lede Nævnets opmærksomhed på regnmængden på skadesdagen og dagen omkring skaden. Selskabet kan oplyse, at der fra perioden den 20/10-23 - 24/10-23 er faldet i alt 38,3 mm. regn jf. DMI vejarkiv for ... Kommune, bilag 3. Regnmængden fordeler sig således:

- Den 20/10-23 falder der 13 mm.
- Den 21/10-23 falder der 10,8 mm.
- Den 22/10-23 falder der 1,1 mm.
- Den 23/10-23 falder der 0,1 mm.
- Den 24/10-23 falder der 13,3 mm.

Ovennævnte regnmængderne kan ikke i sig selv have medført, at jorden var mættet af regn på skadestidspunktet og dagene efter.

Selskabet mener derfor, at der foreligger kausalitet imellem Stormfloden og det havvand der lå på grunden samt det havvand der trængte ind i bygningen.

Selskabet er derfor af denne opfattelse, at der ikke er tale om grundvand, der er trængt ind i bygningen, men derimod havvand.

Selskabet bemærker, at klager selv oplyser til taksator ved besigtigelse, at de ikke har haft vand i kælderen forinden denne skade. Selskabet kan af skadeshistorikken se, at kunden kun tidligere har haft anmeldt en vandskade i kælder i 2021. Årsagen til denne skade var brud på en stikledning.

Dansk Forsikringsret 10. udg. beskriver på side 255 og 256 hovedsageligt hvorledes den ansvarsbærende bestemmelse for dækningsberettigende skader skal fortolkes ('skade dækket som følge af'). Herunder omfanget af, hvad der er dækningsberettiget, som følge af den omfattede skade. Den ansvarsbegrænsende bestemmelse 'skade som følge af', skal fortolkes efter samme principper, som den ansvarsbærende bestemmelse. Herunder omfanget af hvilke skader, der ikke er dækket af 'som følge af' undtagelsesbestemmelsen.

Det vil sige, at alle skader som kan henføres til den ansvarsbegrænsende bestemmelse 'skade som følge af oversvømmelse fra hav', ikke er omfattet af forsikringen.

Tilstedeværelsen af havvand i huset viser, at der er kausalitet imellem Stormflodshændelsen og den anmeldte skades indtræden. Det er både for vandet, der er trængt ind via afløbet og det vand, der er kommet ind gennem kældervæg og - gulv.

Jf. ovenstående mener Selskabet derfor, at de skader der er indtrådt på klagers ejendom alle kan henføres til oversvømmelsen fra havet. Hvorfor skaderne ikke er omfattet af forsikringen jf. undtagelsen 'skade som følge af oversvømmelse fra hav', Dækningsskema L.

Selskabet fastholder, at skaderne er sket som følge af oversvømmelse fra hav. Det er på baggrund af billeder, observationerne fra Selskabets taksator, klagers redegørelse omkring tilstedeværelse af havvand i kælderen, samt de data som er indhentet hos DMI's vejarkiv.

Konklusion

På baggrund af ovenstående fastholder Selskabet, at vi ikke kan tilbyde at betale erstatning i sagen, da årsagen til skaden og dens opståen, er som følge af oversvømmelse fra hav, som er undtaget under klagers gældende betingelser."

Klageren har i brev af 25/5 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Vi har noteret os, at Alm Brand nu giver os medhold i, (side 2, 3. afsnit) at der ikke har været direkte oversvømmelse ved huset. De afviser heller ikke vores oplysninger om, at ingen af de ... huse på [klagerens vej] har været ramt af oversvømmelse. De afviser heller ikke vores/Wikipedias definition af begrebet 'oversvømmelse', og de afviser heller ikke vores fortolkning af, at bølgerne hen over vejen i tidsrummet 21.30 til 01.30 ikke kan betegnes som oversvømmelse. Da der således ikke har været oversvømmelse, fastholder vi, at Alm Brand ikke kan afvise skaden med dækningsundtagelsen 'skade som følge af oversvømmelse fra hav, fjord, sø eller vandløb'.

Vi har også noteret os, at Alm Brand erkender, (side 2, 8. afsnit) at skaden først opstår efter at ... Forsyning afbryder strømmen og kloakpumperne stoppes.

Der er en direkte årsagssammenhæng imellem stop af kloakpumper og opstigende vand i kælderen.

Da selskabets taksator var på besøg blev han direkte spurgt, om han ville yde erstatning, hvis al opstigende væske i kælderen var spildevand, svaret var Ja. Omvendt var svaret Nej, hvis al opstigende væske i kælderen var havvand. Erstatningens størrelse, hvis den opstigende væske var en kombination af spildevand og havvand i forholdet 1:1, ville han ikke svare på, det måtte Selskabet afgøre, sagde han.

Selskabets skrivelse til Ankenævnet side 2, 9. afsnit

Taksator kommer med et udokumenteret skøn uden nogen sandsynlighedsberegninger for mængde og fordeling af spildevand og havvand i kloaksystemet. Han mener endvidere, at det er usandsynligt, at spildevandsledningen skulle være fyldt op alene af spildevand en time efter pumperne stopper.

Det har vi heller ikke anført i vores klage (afsnit 3). Tværtimod anfører vi, at i de første 1½ time efter kl. 22.45 skønnes mængden af havvand og spildevand at være lige stor, i de efterfølgende 1½ time skønnes mængden af havvand at være størst.

Ud fra anerkendte normer for udledning af spildevand fra husstande, udleder hver person ca. 125-136 l/døgn. [Klagerens vej] med ... huse og en ... udleder ca. 9-10 m3 i døgnnet. Mest i weekenden. En kvalificeret sandsynlighedsberegning viser, at spildevandssystemet ca. er tilført 2,5 m3 spildevand og 3 m3 havvand fra kl. 22.45 til kl. 24.00, fra kl. 24.00 til 01.30 er tilført 0,1 m3 spildevand og 4,5 m3 havvand, fra kl. 01.30 til kl. 12.00, lørdag, er der tilført 5,0 m3 spildevand og 0 m3 havvand.

Samlet er der ca. blevet tilført lige mange m3 havvand og spildevand i hele perioden, hvor pumperne var ude af drift.

Selskabets skrivelse til Ankenævnet side 2, 7. afsnit

Selskabet mener, at foto 4 viser minimale mængder af spildevand i kælderen.

Vi mener det er fuldstændig urealistisk, at Selskabet bedømmer hvor mange m3 spildevand og havvand der er steget op i kælderen alene ud fra et foto.

Foto 4 viser forurenede vand i kælderen.

Til orientering kan nævnes, at ejendommen nr. ... også har kælder og fik en identisk skade. Ejeren kan bekræfte, at det opstigende vand over hele perioden var en blanding af havvand og ildelugtende spildevand.

I Selskabets afvisning af skaden den 7/2-2024 (side 2, 3. afsnit) skriver de blandt andet:

'Det er korrekt, at spildevandsdækslet i vejen er rimelig tæt'. Det bekræfter vores beregning af, at det er relativt små mængder havvand, ca. 7 m3, der er trængt ind i det lukkede afløbssystem fra kl. 22.45 til kl. 01.30. i forbindelse med, at kun bølger slog ind over vejen mod nord og syd.

Vedrørende indtrængende grundvand.

Selskabets skrivelse til Ankenævnet side 2, 11. afsnit *'Som følge af stormflod,'*

Vi er ikke fagfolk og har ikke indblik i grundvandsdynamik. At vi i første omgang pr telefon giver udtryk for, at havvandet i baghaven siver ind i kælderen, beviser ikke at det forholder sig sådan. De faktiske forhold viser sig at være helt anderledes.

Selskabets skrivelse til Ankenævnet side 3, 2. afsnit *'Selskabet mener derfor....'* og 3. afsnit *'Selskabet er derfor af den opfattelse'* afvises.

Selskabet kommer med skiftende uforståelige forklaringer. Først mener Selskabet (side 2, 11. afsnit), at jorden er så mættet af havvand, at vandet ikke kan trænge ned i jorden, 'få afløb' som det udtrykkes. Hvis vandet ikke kan trænge vertikalt ned i jorden, så kan det jo heller ikke trænge horisontalt gennem jorden under terrænniveau, 10 m hen til kælderen! Selskabet mener ikke at nedbør har mættet jorden, hvilket er uden betydning i denne sammenhæng.

Stormflodsordningen og husforsikringen er to forskellige forsikringer, men det er bemærkelsesværdigt, at den første taksator der kom ifm. stormflodsordningen en uge efter skaden, blankt afviste, at indtrængende vand havde noget med havvand at gøre, mens den næste taksator der kom ifm. husforsikringen 3½ måned efter skaden hævder det stik modsatte, at indtrængende vand udelukkende var havvand og ikke grundvand. Begge taksatorer er ansat i Alm Brand. Selv om det ikke vedrører nærværende sag, vil vi ikke undlade at nævne, at naboens hus (nr. ...), som ligger

Ankenævnet for Forsikring

11.

101308

kun 8 m fra vores hus også havde grundvand i sin kælder. Deres taksator fastslog straks, at der var tale om grundvand.

Forløbet er beskrevet i vores klage til Ankenævnet under spørgsmål nr. 3, men for bedre at anskueliggøre forholdene på lokaliteten og forståelse af grundvandsdynamik, har vi vedhæftet 3 bilag.

Bilag 1 viser skitse-mæssigt terrænforholdene ved [forsikringsstedet].

Kælderen er en såkaldt 'høj kælder' dvs. kældergulvet ligger kun 90 cm under det omgivende terræn. Terræn falder meget ned mod garagen i baghaven. En nivellering af terræn og bygninger viser et fald på 100 cm. Ved kulminationen stod havvandet 20 cm over terræn i baghaven ved garagen. Dvs. vandspejlet kun var 10 cm over kældergulvsniveau i boligen. Grundvandet trænger igennem kældervæggen op til 40 cm over kældergulvniveau. Det er fysisk umuligt, at havvandet fra baghaven kan løbe 30 cm op ad bakke og ind i kælderen! Grundvandet fortsatte også med at trænge ind i kælderen søndag den 22/10 selvom det meste af havvandet fra baghaven var pumpet væk på det tidspunkt. Det er åbenlyst, at det er grundvand og ikke havvand der er trængt op i kælderen.

På skitsetegningen er niveauet på normalt grundvandsspejl i området vist med rød stiplede linje. Det opstemmede grundvand som følge af højvande i havet er vist med rød prik-streg linje.

Koterne er anført med udgangspunkt i kældergulvskote 0.00.

Ekspert har skrevet artikler om problemet med stigende grundvand i forbindelse med stigende havvand.

Til Ankenævnets orientering har vi vedhæftet 2 bilag om disse emner.

Bilag 2

Coast to Coast Climate Challenge

Se især de tre sidste afsnit på side 1

Bilag 3

Ingeniøren

Beskriver generel problematik med stigende havvand og grundvand.

Se især sidste afsnit side 2.

Afsluttende bemærkninger:

Vi mener ikke Selskabet kan afvise skaden. Deres begrundelse 'som følge af oversvømmelse' er ikke korrekt og fremført på baggrund af formodninger og gisninger. Selskabet kan ikke dokumentere, at årsag til skaden skyldes oversvømmelse. Der har kun været egentlig oversvømmelse, som vi har beskrevet i vores klage til Ankenævnet.

Taksatoren, der først sendes ud 3½ måned efter at skaden er anmeldt, har ikke undersøgt forholdene tilstrækkeligt og kommer også kun med formodninger.

Vi har beskrevet og dokumenteret hele forløbet og mener Selskabet skal yde erstatning."

Selskabet har i brev af 7/6 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Selskabet har læst klagers vedlagte bilag, men finder ikke, at klagers bilag 2 og 3 har relevans for nærværende klagesag.

Til tegning bilag 1, er vi er enig i klagers bemærkning, at (grund)vandet er hævet som følge af højvande i forbindelse med Stormfloden den 21/22-2023, hvilket er undtaget af forsikringen.

Selskabet har ikke yderligere bemærkninger til sagen, og henviser til tidligere besvarelse."

Klageren har i brev af 16/6 2024 til nævnet bl.a. anført:

"Vi kan konkludere, at selskabet, i deres to svarskrivelser af 26.04.2024 og 07.06.2024 til Ankenævnet, nu har erkendt:

1. at skaden først indtræffer efter ... Forsyning afbryder strømmen og kloakpumperne stopper.
2. at der ikke har været oversvømmelse ved huset.
3. at indtrængende vand gennem kældervægge ikke er havvand, men grundvand.

Vores supplerende bemærkninger til ovenstående 3 punkter.

1. Afbrydelse af strømmen til ...området foretages ikke 'som følge af oversvømmelse', men som følge af udsendt stormflodsvarsel. Afbrydelse af strøm og stop for kloakpumper foretages, for at forebygge eventuelle skader på el-skabe og pumpning af større mængder havvand til rensningsanlægget i ..., hvis der skulle ske oversvømmelse. Som tidligere beskrevet indtraf der ingen oversvømmelse og ingen skader på Forsyningens el-skabe eller pumpestationer.
2. Opstigende blanding af spildevand og havvand i kælderen er ikke 'som følge af oversvømmelse'. Der har ikke været oversvømmelse ved huset eller på vejen foran husene.
3. Årsag til indtrængende grundvand er ikke 'som følge af oversvømmelse', men en følge af højvande.

Selskabet konkluderer nu i deres svarskrivelse af 07.06.2024, 3. afsnit 'at (grund)vandet er hævet som følge af højvande i forbindelse med Stormfloden den 21/22-2023, hvilket er undtaget af forsikringen.' Teksten er uforståelig. Det fremgår ikke, hvad det er der er undtaget og hvor i dækningsskemaet en sådan undtagelse er beskrevet.

Der menes formentlig 'skade som følge af højvande', men den konklusion afvises.

I Husforsikringens dækningsskema L, er undtagelsen 'skade som følge af oversvømmelse' nævnt, men 'skade som følge af højvande' er ikke nævnt som en undtagelse i forsikringen. Selskabet kan ikke afvise skaden ved at ændre på forsikringsbetingelsernes forbeholdstekst og erstatte 'oversvømmelse' med 'højvande'. Det er to forskellige begivenheder, som naturligvis ikke kan sidestilles."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Nævnet har blandt andet modtaget udskrift fra DMI. Uddrag af bilagene gengives nedenfor.

Det fremgår af selskabets brev af 7/2 2024:

"Vores afgørelse

Efter jeg har gennemgået sagen, mener jeg, at sagen er afgjort korrekt under jeres husforsikring, betingelser 1703.

Ved vurderingen har jeg lagt særligt vægt på, at der i jeres police under udvidet vand - dæknings-skema L, ikke er dækning for: Skade som følge af oversvømmelse fra hav, fjord, sø eller vandløb. Undtagelsen definerer ikke, at ejendommen/ejendommens bygninger skal været oversvømmet. Det vil sige, at både direkte og indirekte skader, som sker som følge af oversvømmelse fra havet, ikke er omfattet af forsikringen.

Når havvand, som følge af oversvømmelse af arealer, løber ned i kloakken og stiger op ad afløbs-installationerne, så er den skete skade undtaget som følge af oversvømmelse fra hav jf. dæknings-skema L. Der er årsagssammenhæng mellem oversvømmelse fra havet og vandet stiger op ad afløbsinstallationerne. Årsagen til at strømmen afbrydes i området, er tillige som følge af oversvømmelse fra hav.

For en god ordens skyld, skal jeg gøre opmærksom på, at vi under el-skade - dækningsskema B, også undtager skade som følge af oversvømmelse fra hav, fjord, sø eller vandløb.

De ovenstående indtrådte begivenheder, er alle sket som følge af oversvømmelse fra hav. Strømmen bliver afbrudt, der kommer havvand i kloak og vandet kommer op af kloak/afløb inde i huset. Alle begivenheder som sker, med oversvømmelse fra havet som hovedårsag.

Efter vi har modtaget klagen, har vi for en god ordens skyld haft vores taksator til at besigtige forholdene. Det er korrekt, at spildevandsdækslet i vejen er rimelig tæt. Dog har taksator ved besigtigelsen konstateret, at der nede ved p-pladsen, hvor der er et offentligt toilet, er monteret en spildevandsbrønd. Brønddækslet er et almindeligt betondæksel, som taksator ved besigtigelsen kunne konstatere, ikke var tæt. Jeres rådgiver skriver i klagen, at p-pladsen var fyldt med havvand. Det er med stor sandsynlighed, at det er havvandet fra p-pladsen, som er løbet ned i beton dækslet. Hvor kloakledningen hurtigt er blevet fyldt af havvand på grund af det utætte dæksel.

Som det fremgår af vedlagte billede, er det helt klart og rent vand i kælderen. Det indikerer, at det primært er havvand, med ingen eller meget minimale mængder spildevand.

I forhold til grundvandet, forklarede jeres rådgiveren ved besigtigelsen, at grundvandet står højt i området. Det opstigende grundvand, er også en begivenhed som følge af oversvømmelse fra hav. Grundens jorden er mættet på grund af oversvømmelsen fra havet, og det i forvejen højtstående grundvand. Det vand som trænger ind i huset, er dermed ikke grundvand, men havvand som ikke kan få afløb i den i forvejen mættede jord."

Det fremgår af forsikringsbetingelserne:

"Dækningskema – L
Udvidet vandskade
Indtrængende vand og nedbør m.m.

✓	<i>Forsikringen dækker den direkte skade på det forsikrede i følgende tilfælde:</i> • Skade som følge af indtrængende nedbør, herunder fygesne. • Skade som følge af opstigende væsker fra afløbsinstallationer. • Skade som følge af opstigende grundvand. • Skade som følge af udsivning eller dryp fra ejendommens synlige installationer • Skade som følge af udsivning eller dryp fra ejendommens faste installationer, herunder kedler, beholdere og tanke, eller rørene i dem. Herudover dækker forsikringen tab af væsker ved en dækningsberettiget vandskade jf. dækningsskemaets kolonner C, E, J og K.
÷	<i>Forsikringen dækker ikke følgende:</i> • Skade, som er dækket i dækningsskemaets kolonner A-K og M. • Skade som følge af nedbør, der trænger ind i bygning gennem åbne vinduer og døre. • Udbedring af årsagen til vandskaden. • Skade, som skyldes manglende/mangelfuld vedligeholdelse*. • Skade som følge af fejlkonstruktion, fabrikationsfejl eller fejlmontering. • Skade som følge af nybygning, tilbygning*, ombygning*, renovering og reparationsarbejde. • Skader, som skyldes kondens eller grundfugt. • Skade i træværk, som er forårsaget ved en langsom fortløbende nedbrydning (råd). • Skade som følge af oversvømmelse fra hav, fjord, sø eller vandløb.

Nævnet udtaler:

Klageren anmeldte den 23/10 2023 vand i kælderen. Selskabet har afvist dækning med henvisning til, at forsikringen ikke dækker skade som følge af oversvømmelse fra hav.

Selskabet har anført, at der blev erklæret stormflod i området den 20/10 2023 og 21/10 2023, og at klageren den 25/10 2023 oplyste, at havvand havde lagt sig bag huset, og at vandet stod op af gulvafløb, toiletter og håndvask i kælderen. Selskabet har lagt til grund, at havvandet ikke kom op til huset, og at stormfloden ikke direkte oversvømmede huset. Selskabet har anført, at pumper til bortpumpning af spildevand blev slukket af Forsyningen i forbindelse med stormfloden, for at beskytte pumper og renseanlæg mod saltvandet. Efter de blev slukket, indtrådte skaden hos klageren. Selskabet har vurderet, at hovedparten af det vand, der kom op af afløbene i kælderen, var havvand, henset til at spildevandsudledningen almindeligvis er lav sent på aftenen. Selskabet har uddybende anført, at "ud fra taksators observationer er det usandsynligt, at spildevandsledningen under normale omstændigheder, ville fyldes op alene af spildevand".

vand en time efter pumperne slukkes. Vi mener derfor, at spildevandledningen også er fyldt op af havvand, hvilket spildevandsledninger ikke er dimensioneret til". Selskabet har videre anført, at der stod havvand på klagerens ejendom, som ikke kunne få afløb, fordi jorden var mættet som følge af stormflod. Selskabet har sammenfattende anført, at årsagen til skaden og dens opståen er oversvømmelsen fra havet.

Klageren ønsker dækning af skaderne i kælderen. Klageren har anført, at der er tale om skade som følge af opstigende spildevand og havvand fra afløbsinstallationerne på grund af afbrydelsen af spildevandspumperne, som dermed ikke kunne lede ophobet vand væk mellem den 20/10 2023 og 21/10 2023. Klageren har videre anført, at der er tale om indtrængende grundvand som følge af forhøjet vandstand i havet fra den 21/10 2023 til 23/10 2023. Klageren har anført, at selskabet uberettiget har afvist dækning med henvisning til undtagelsesbestemmelsen, da der ikke blev registreret oversvømmelse i området omkring forsikringsstedet. Klageren har henvist til definitionen af oversvømmelse på Wikipedia, hvor det fremgår, at "oversvømmelse kan opstå, når store mængder af vand samler sig på et sted, hvilket eksempelvis kan ske som følge af kraftig regn, eller storme der blæser vand i en bestemt retning". Klageren har oplyst, at der kun stod havvand på et lille begrænset område på en parkeringsplads i nærheden af forsikringsstedet, hvor noget af havvandet løb bagom husene og ind i lavtliggende baghaver. Klageren har anført, at selskabets stormflodstaksator den 30/10 2023 afviste, at der havde været oversvømmelse i nærheden af bygningen. Klageren har oplyst, at spildevandspumperne i nærheden af ejendommen blev slukket den 20/10 2023 kl. 22:45 på grund af risiko for oversvømmelse af el-skabene, og at spildevand og havvand først steg op fra kælderen af afløbsinstallationer efter dette tidspunkt. Klageren har fremlagt en beregning, hvor det blandt andet skønnes, at mængden af spildevand og havvand i pumperne var ca. lige store i tidsrummet fra kl. 22:45 til kl. 24, og at mængden af havvand var størst den efterfølgende 1,5 time. Klageren har vurderet, at grundvandet begyndte at trænge ind i løbet af natten, som var medvirken til at hæve vandstanden i kælderen til ca. 65 cm.

Ankenævnet for Forsikring

16.

101308

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes dækningsskema L om udvidet vandskade, at forsikringen dækker skade som følge af opstigende væsker fra afløbsinstallationer og skade som følge af opstigende grundvand.

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes dækningsskema L om udvidet vandskade, at forsikringen ikke dækker skade som følge af oversvømmelse fra hav, fjord, sø eller vandløb.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at vandskaderne er omfattet af forsikringens dækning for udvidet vandskade, jf. forsikringsbetingelsernes dækningsskema L. Selskabet skal derfor dække udbedringen af skaderne i kælderen.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at vandet, der som i denne sag er presset op gennem afløbsinstallationer og gennem utætheder i kælderenes vægge og terrændæk, efter nævnets praksis ikke er "oversvømmelse" som nævnt i forsikringsbetingelsernes dækningsskema L. Nævnet henviser til sagerne 35811, 72784 og 73022.

Nævnet bemærker, at den omstændighed, at man på det nærliggende pumpe- og renseanlæg slukkede for spildevandspumperne, for at beskytte pumper og renseanlæg mod saltvand fra oversvømmelsen, ikke kan henføres under forsikringsbetingelsernes undtagelse for "skade som følge af oversvømmelse fra hav ...". Undtagelsesbestemmelsen kan efter nævnets opfattelse ikke udstrækkes til at omfatte indirekte følger af oversvømmelse.

Det, som selskabet i øvrigt har anført, kan ikke føre til andet resultat.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Ankenævnet *for* Forsikring

17.

101308

Selskabet, Alm. Brand Forsikring A/S, skal anerkende, at vandskaderne er omfattet af forsikringens dækning. Selskabet skal derfor dække skaderne i kælderen. En eventuel kontanterstatning skal forrentes efter forsikringsaftalelovens § 24.

Klagegebyret tilbagebetales.

Hans-Jørgen Nymark Beck